

Lesarabrév

"Would you buy a used car from this man?"

Vildi tú keypt ein brúktan bil frá hesum manninum?

Tá Nixon var forseti í USA og aftur stillaði upp til forsetavalið komu til allastaðni í USA og mangastaðni í útheiminum á smáum og stórum plakatum lesa henda spurning.

Á uppsögnunum var mynd af Nixon, hvort útsjón gjörði, at tú mátti verða byttur ella brotsligur, um tú jättaði spurningin. Hesin hevði ikki einans samand við myndina men mest við almenna amerikansk vitan um henda óáftandi mann, sum breyt landsins lógir og gav monnum sínum boð um at fremja brotsgerðir fyri at tryggja honum afturval sum forseti.

Kanningarnevnd við dómara á odda, sum var niðursæt at amerikanska tjóðtingin, kom til at ólóglegheitir og brotsgerðir framdar vóru sovordnar, at tingið átti at taka stöðu til um forsetin skuldi koyrast og átalast inn fyri dómstólin við tí móguliga úrsliti at fongsulsrevsing var sunnug.

Nixon segði seg frá sum forseti og at taka seg burtur úr politikki, seinni forseti gav honum grið fyri, at hann ikki skuldi kunna átalast, tí hildi var at hetta vildi veri ov stór skomm fyri USA, um fyrrverandi forseti kom í fongsil at sita millum onnur brotsfólk. Rættisvaldið og politikkaravaldið í USA var so frætt, at tað ikki kundi ela vildi góðtaka maktsmisnýstu og brotsgerðir hjá ovasta politiska valdið landsins.

Demokratisk val er stöðutakan til skrá flokkana, tey uppstilladu, teirra evnir og trúarvirði, um tey eru fyrstuførð stilladu. Hava tey virka

í skipaðum politikki sum lögtings og /ella landsstýrisfólk eigur valið eisini at verd dómur, sum umboðar satt trúverdugt fólkaraði.

Spurningurin til veljarin má tí vera:

Trúgvi eg hesum manni ella kvinnu, kann eg líft á, at hon ella hann virka reiðuliga, erliga og ansvarliga móti fólk og lógum? Um hesi fólk hava framtíð ella liggja undir grundgøðari skuldsæting fyri at hava framtrættisvar og /ella ólóglegar gerðir í teirra politiska virksemin kann eg tá svara ja til spurningin, sum stendur uppi yvir hesum her skirvaða?

"Would you buy a used car from this man?"

Umboða hesi fólk tíni áhugamál og hugsanir um betri føroyska framtíð, so er ein av teimum kanska tann, ið tú kanst seta kross við. Sigur tú nei til spurningin, tá ivast tú ikki, hann ella hon skulla ikki umboða meg.

Teir flokkarnir, sum samand við politiskum kempunissum, hava stýrt føroysku samfelagsskútni so, at ein liggur sum vrak á ókryrstrond verða her nevndir:

Sambandsflokkurin:
Javnaðarflokkurin:
Fólkaflokkurin:
Tjóðveldisflokkurin:

Roynt at hugsa tær, at her standa myndir av hesum umboðum, av teimum, sum í farnu 15 árinum og styttri hava sitið á tingi og/ella landsstýrið sum tit, sum tykkara umboð so, at tú við treirra vitan tú í dag hevur um tey skal taka stöðu til, um tú aft-

ur skal seta tey inn á ting og í landsstýri at umboða teg og tínu. Tað er ikki teirra framtíð tú skal taka stöðu til. Tað er tín børns tíni og føroyska samfelagsins.

Skulla tú og tíni hava eina batnandi framtíð, so títt við gleði kunna liva og trívast í Føroyum?

Litur tú á, ið biðja teg velja seg?

Litur tú á, at teg sum mið fyri sínum gerðum fara at hava ansvar, reiðuligheit, rættferð og vilja til at standa við sínar gerðir og taka við fylginum av teimum meira enn við orðavasturi? Litur tú á at teirra málsetningar fer á haldandi at verða: Í Føroyum skulu føroyingar ráða, so Føroyar fyri øllum føroyingum skal gerast besta land í verðuni?

Velur tú tey, sum virkaði so gott fyri teg og tína líkar, at teg ella teir sita á tjúkska spikinum, teljast millum tær størstu inntøkur í landinum og sjálvt í hesum tíðum ikki eru nøgd við eina heilársinntøku?

Velur tú tey, sum við síni stýring ella ongar stýring rendi føroysku skútna uppá turt og teirra líkar, tá verður aftur beiskt hjá tær og øllum øðrum aftur at hoyra:

Hvør kann verða glaður
Hvør skal verða fróður
Tá kirkjuverjin
Er størstu tjóður?

Men tað ger tú ikki, um tú kennir ansvar móti tær sjálvum og fyri børnum tínum. Um ikki tú?
Hvør so?

Karl Nolsøe

Hví trúgvi eg ikki uppá lækkan av lønum og skatti

Fólkaflokkurin hevur í síni politisku stevnu á lækka kostnaðarstöðið, sið samstundis at lækka lønir og skatt.

At kostnaðarstöðið í Føroyum er ov høgt, eru flestu politisku flokkar samdir um, og hetta er somuleiðis niðurstøðan hjá vinnulívsbólkinum, sum umboðar bæði arbeiðsgevarar og arbeiðstakarar. Men uppskotið um samstundis at lækka lønir og skatt verður avvist bæði av fólk yvirhøvur og av hinum politisku flokkunum.

Hetta er eftir mínum tykki ikki so lægið, tí nógvir ivaspingar eru í hesum sambandi.

Ikki gjørligt at lækka lønina hjá øllum

Tað er sera ivasamt, um tað letur seg gera yvir ein kamb samstundis at lækka allar lønir í samfelagnum. Allar lønir verða ikki avtalaðar í felags lønarsamráðingum, og lønarhættir eru ymskir. Fastir tímarsatsar ella mánaðarlønir er lætt at broyta, men inntøkur av handli, útleigan, tantieme, provisión, tilbøðs og akkordinntøku, gebyrum og øðrum gjöldum, rentum v.m. verða ikki avtalaðar, og lønir frá útlenskum arbeiðsgevara, antin fyri arbeiði í Føroyum, ella arbeiði uttanlands, hava vit onga ávirkan á.

Ikki gjørligt at lækka skattin samsvarandi hjá øllum

Harumframt ber ikki til at

lækka skattin, so at skattalækkingin samsvarar við lønarlækkingina hjá øllum. Summi gjalda líftan og ongan skatt, tí botnfrádráttur og persónligir frádráttir viga ímóti skattinum heilt ella fyri ein part. Hetta er t.d. galdandi fyri flestu pensiónistar og fólk við lágum inntøkum, umframt fólk við stóru rentufrádrátti, frádrátti vegna arbeiði uttanlands, kautiðsfrádrátti, frádrátti vegna hall av vinnuligum virksemin o.s.fr.

Tað høvdu tí verið nógv fólk, har lønarlækkingin hevði verið størri enn skattalækkingin, og sum tí vildu verið verri fyri aftaná lønarlækking enn framanundan, samstundis sum onnur høvdu havt lífta og onga lønarlækking, men fullan ágóða av skattalækkingini.

Ongin trygd fyri varandi skattalækka

Harumframt, og tað er kanska tað týðningarmesta, er tað neyvan nakar sum trýr, at ein skattalækkan hevði havt eitt langt lív lagað. Allar royndir higartil hava víst, at hvørja ferð peningur restar í hjá landskassanum, ja so verður skatturin hækkaður og/ella botnfrádráttir broyttir. Støðan kundi tí lættliga gjørst tann, at lønir verð lækkað, men at skattatrygð stóð við og versnaði.

Skattur og avgjöld hava altíð verið ein salderingspostur, sum verður broyttir, sohvørt tann politisk meiril-

utin til einhvørja tíð ynskir at nýta pening til almennan rakstur og fløgu.

Undir hvørjum treytum kann lønar- og skattalækkan gjøgnumførast

At seta lønirnar niður og lækka skattin samsvarandi við einum ásettum prosent við lóg, er tí eftir mínum tykki hvørki gjørligt ella ynskiligt.

Fyri kappingarføri okkara hevði tað hinvegin verið ein fyrimunur, um lønarlagið var lægri. Men hetta gerst best við einum miðvísium politikki, har lønarsamráðingarnar ikki bara eru avtalar millum partarnir á arbeiðsmarknaðinum, men har skatta- og avgjaldspolitikkurin fyri lønarskeiðið samstundis er fastlagdur sum ein liður í avtaluni.

Tá hevði verið gjørligt miðvíst at lækka kostnaðarstöðið í landinum yvir tíð, og tað hevði verið lættari at gjørt neyðugar tillagingar og at havt tamarhald á gongdini í samfelagnum.

Hetta eigur Fólkaflokkurin eftir míni hugsan at arbeiða fyri.

Elin í Jákupsstovu

KRF og barnastyrkurin

Kristiligi Fólkaflokkurin er sannførdur um, at familjan er besti grundarsteinnur til eitt gott samfelag. Tí er neyðugt at fam-

iljan fær bestu kor.

Við hesi sannføring skipaði KRF fyri, at stuðul varð veittur barnafamiljum í oktober í 1987.

Aðrir flokkar tóku undir við hesum, men kravdu, at eisini háinntøkur skuldu hava stuðul.

Nú figgarliga stöðan í landinum versnaði, varð barnastyrkurin eitt tað fyrsta, sum varð strikað.

Kristiligi Fólkaflokkurin er sannførdur um, at vit hava ráð at stuðla barnafamiljum.

Skipanin sum KRF á sinni skeyt upp, kostaði umleið 20 mill. kr. í meirútleislum. Hetta halda vit framvegis er vert at investera í tað nýggja ættarliðið.

Valeri hjá KRF í
Sudurstreymi
Bjarti Thomsen, Argir

Íbúð

bíla til leigu til edrúligt mannfólk, frá 15. juli, v/ ljósi og hita. Nær við Landavegin.

Bill. mrk. 0707

Amnesty International

Skrivstovan í Vágsbotni er opn týsdag og friggjadag kl. 10-16. Tlf. 15816.

Lágt ríður hann, Álvur Zachariassen

- Tá ið hann nú er farin at leggja meg undir at hava uppfunnir trolingina á landleiðini, skrivur Heini O. Heinesen, lögtingsmaður, í hesi greinini

Trolingin á landleiðini hevur gingið fyri seg líka síðan 1972. Men Heini O. Heinesen hevur bara verið formaður í fiskivinnuevndirini í eitt ár, og økini eru lítið og einki broytt síðan.

Sum dømi kann eg nevna, at økið inni í miðhavinum norðanfyr varð tikið burtur í fjør samstundis, sum vit hava tikið eitt øki aftur burtur í ár, eisini norðanfyr.

Síðan eru økini óbroytt í mun til undanfarnar ár. Eg haldi, at Álvur skuldi heldur eftirlýst stöðuna hjá sínum egna flokki í hesum máli.

Eitt liggur þúra fast: Um fiskiveiðiefirlitið varð farið at virka, hevði henda trolingin langt síðan verið stöðgað, tí toskakvotan hevði verið uppi, men hetta hevur nevndarlimur Sjálvstýrisflokksins í figgarnevndini saboterað.

Lágt man hann ríða, ið hesnareyv kyssir!
Eg má siga, at tað harmar meg

at verða stungin í ryggin av tí eldra ættarliðinum í Sjálvstýrisflokkinum, sum skuldi kent tað, sum er farið fram, serliga tað góða samstarv, sum eg hevði við framherja Sjálvstýrisflokksins, Asbjørn Joensen, sála.

Hann var ein maður, sum tú kundi líta á í mun til teir lættisoppar, sum í dag umboða henda flokk.

At Álvur Zachariassen skal roynast líka illa, má eg bara taka til eftirtektar.

Tað gav eisini at býta, at álitid ímillum flokkarnar her norðuri í lokalsamfelagnum var so gott, at umboð Tjóðveldisflokksins í sjúkráhusinum valdi Asbjørn til formann í stýrinum øll árin eftir, at Jóhan Simonsen, sáli, doyði. Eisini tey tveir árin frá 1989-91, tá ið hann sat utanfyr tingið.

Avtalan í teirri fyraflokkasamgonguni, sum sat nakrar kráku mánaðir í 1989, var heilt nakað annað.

Hetta gjørdi, at vit fingur "stabill" viðurskipti á sjúkráhusinum, soleingi Asbjørn Joensen sat sum formaður til fyrst í 1991.

Vit høvdu serliga nógv samskipti hesi tveir árin; hann sum for-

maður í stýrinum og eg sum limur í figgarnevndini.

Longu tá var talan um stórar broytingar á sjúkráhusinum, tá ið Fólkaflokkurin umsat hetta málsøki í Tinganesi.

Men hetta var bart aftur í jørðina. Takkad veri tí góða "Álitisforhaldi", sum varð bygd upp okkara millum.

Avtalan í tí samgonguni, ið nú leggur frá sær, var, at Asbjørn Joensen, sáli, skuldi vera formaður í sjúkráhusstýrinum, og tað var hann eisini blivin, tá ið hann andaðist.

At teir, sum ætla sær at taka eftir Asbjørni Joensen, sála, skulu roynast so illa, at teir ikki skulu vita sær annað enn at stinga meg í ryggin við ósannindum, bæði opinlýst og í tí skjýlda, til óbótaligan skapa fyri lokalsamfelagið her norðuri, er teimum so líkt.

Eg kann nokk liva víðari, um eg endaði utanfyr tingið ósaklað av hesi útspilling, men tað kundi hendt, at lokalsamfelagið her norðuri kom at kenna sviðan av hesum.

Heini O. Heinesen,
lögtingsmaður